

tucionálnych faktorov na zadlženosť domácností v eurozóne,²⁴ ďalšia sa týkala nového prístupu k meraniu konkurencieschopnosti a bližšie popísala vznik a využitie novej databázy²⁵ a tretia podrobne analyzovala finančnú stabilitu v prístupových a kandidátskych krajinách.²⁶

Najzaujímavejšie výsledky výskumu NBS boli publikované v odborných časopisoch. Popri viacerých článkoch v domácich odborných časopisoch boli v roku 2014 niektoré výsledky výskumu NBS zverejnené aj v zahraničných karentovaných časopisoch.²⁷

7 EURÓPSKE ZÁLEŽITOSTI A MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA

7.1 EURÓPSKE ZÁLEŽITOSTI

EUROSYSTEM A JEDNOTNÝ SYSTÉM DOHĽADU

Eurosystem tvorí ECB a národné centrálné banky členských štátov EÚ, ktoré prijali spoločnú menu euro. Guvernér NBS je z titulu svojej funkcie členom Rady guvernérov ECB, najvyššieho rozhodovacieho orgánu zodpovedného najmä za výkon menovej politiky krajín eurozóny. V priebehu roka 2014 začala Rada guvernérov ECB tiež prijímať rozhodnutia týkajúce sa jednotného mechanizmu dohľadu (SSM – Single Supervisory Mechanism) nad úverovými inštitúciami zúčastnených členských štátov EÚ. Guvernér NBS je zároveň aj členom Generálnej rady ECB, dočasného rozhodovacieho orgánu, ktorý bude existovať dovtedy, kým všetky členské štáty EÚ neprijmú spoločnú menu. Rozhodovacie orgány ECB sa pri výkone svojich úloh obracajú na výbory Eurosystemu/ESCB/SSM, ktoré sú zriadené pre všetky základné oblasti pôsobnosti centrálnych bánk. Na práci výborov a ich pracovných skupín sa počas roka 2014 priamo podieľalo viac ako 80 zástupcov NBS. Práca útvarov NBS na úlohách Eurosystemu, ako aj jednotného mechanizmu dohľadu, predstavuje významnú časť aktivít centrálnej banky.

EURÓPSKA ÚNIA

Počas roka 2014 sa uskutočnili viaceré zmeny vo finančnej oblasti, ktoré boli iniciované právnymi aktmi na úrovni EÚ. Z pohľadu NBS boli najdôležitejšie zmeny týkajúce sa prvého a druhého piliera bankovej únie a zmeny v oblasti bezhotovostného platobného styku, a to konkrétne prechod na nové SEPA platobné nástroje.

Guvernér NBS sa v apríli zúčastnil na neformálnom zasadnutí ECOFIN-u v Aténach. Hlavnými témami rokovaní boli jednotný mechanizmus dohľadu a jednotný mechanizmus riešenia krízových situácií, reforma bankovej štruktúry a otázky podpory rozvoja malého a stredného podnikania pomocou nových finančných nástrojov.

V septembri sa guvernér NBS zúčastnil na neformálnom zasadnutí ECOFIN-u v Miláne. Rokovalo sa najmä o medzinárodnej spolupráci v oblasti finančných služieb a o jednotnom mechanizme dohľadu.

7.2 SPOLUPRÁCA NBS S MEDZINÁRODNÝMI INŠTITÚCIAMI

MEDZINÁRODNÝ MENOVÝ FOND (MMF) A SVETOVÁ BANKA (SB)

Hlavnými udalosťami brettonwoodských inštitúcií boli v roku 2014 aprílové jarné zasadnutia a októbrové výročné zasadnutia MMF a SB vo Washingtone.

V roku 2014 sa zvýšila angažovanosť SR voči MMF. K 31. decembru 2014 poskytla SR zdroje prostredníctvom Finančného transakčného plánu vo výške 142,2 mil. SDR a prostredníctvom bilaterálnej pôžičkovej dohody medzi SR a MMF z roku 2010 vo výške 27,8 mil. SDR. V septembri 2014, po konzultácii SR s MMF, bola predĺžená platnosť bilaterálnej pôžičkovej dohody medzi SR a MMF z roku 2013 do roku 2016.

V priebehu júna 2014 sa v SR uskutočnila pravidelná misia MMF v rámci konzultácií podľa

24 Working Paper 1639: The distribution of debt across euro area countries: the role of individual characteristics, institutions and credit conditions.

25 Working Paper 1634: Micro-based evidence of EU competitiveness: the CompNet database.

26 Occasional Paper 136: Report on financial stability challenges in EU candidate and potential candidate countries.

27 Economic Letters, Journal of Risk and Insurance, alebo Czech Journal of Economics and Finance.

čl. IV Dohody o MMF. V záverečnej správe MMF sa uvádza, že oživenie domáceho dopytu podporí silnejší a vyváženejší rast ekonomiky. Identifikácia prorastových fiškálnych opatrení a zlepšenie podnikateľského prostredia umožnia znížiť vysokú nezamestnanosť a zmenšiť regionálne rozdiely. V decembri 2014 prebehli konzultácie s MMF v rámci tzv. staff visit MMF.

ORGANIZÁCIA PRE HOSPODÁRSKU SPOLUPRÁCU A ROZVOJ (OECD)

V roku 2014 sa v rámci príprav ekonomického prehľadu OECD o SR „Economic Survey 2014“ uskutočnili stretnutia zástupcov OECD so zástupcami odboru ekonomických a menových analýz NBS k makroekonomickému vývoju na Slovensku, ako aj so zástupcami odboru politiky obozretnosti na makroúrovni NBS, kde zhodnotili zdravie bankového sektora na Slovensku. Následne sa 5. novembra 2014 konala prezentácia odporúčaní a záverov správy OECD „Ekonomický prehľad SR 2014“.

EURÓPSKA BANKA PRE OBNOVU A ROZVOJ (EBOR)

V máji 2014 sa v poľskej Varšave stretla na svojom 23. výročnom zasadnutí Rada guvernérov EBOR. Na zasadnutí bola schválená alokácia čistého príjmu, kde boli vyčlenené dodatočné prostriedky vo výške 500 mil. € do Špeciálneho investičného fondu pre južné a východné Stredomorie (SEMED). Na výročnom zasadnutí bol Cyprus priznaný status prijímateľskej krajiny, zároveň sa členskou krajinou EBOR stala Líbya.

BANKA PRE MEDZINÁRODNÉ ZÚČTOVANIE (BIS)

Guvernér reprezentuje NBS na pravidelných zasadnutiach guvernérov BIS. V roku 2014 sa konalo päť zasadnutí guvernérov BIS v Bazileji, počas ktorých sa diskutovalo o nasledovných témach: rast požiadaviek na kapitál, zabezpečovanie zvýšenej kapitálovej primeranosti, analýza domácich a svetových faktorov ovplyvňujúcich infláciu, virtuálne meny a globálny demografický vývoj a ich implikácia pre centrálné bankovníctvo, ziskovosť centrálného bankovníctva, jej trendy a vplyv na politiku centrálnych bánk.

Guvernér NBS sa zúčastnil na 84. valnom zhromaždení akcionárov BIS v Bazileji. Hlavnými bodmi programu valného zhromaždenia BIS boli schválenie výsledkov hospodárenia a rozdelenie zisku a dividend.

7.3 MEDZINÁRODNÁ ČINNOSŤ NBS V OBLASTI DOHĽADU

EURÓPSKY VÝBOR PRE SYSTÉMOVÉ RIZIKÁ (ESRB)

Generálna rada ESRB (na jej zasadnutiach sa zúčastňujú aj vedúci predstavitelia NBS) prerokovala v roku 2014 na svojich zasadaniach okrem vývoja faktorov a intenzity systémových rizík aj viaceré ďalšie oblasti. Prvou oblasťou bolo uvedenie politiky obozretnosti na makroúrovni do praxe. Išlo predovšetkým o katalogizáciu nástrojov politiky obozretnosti na makroúrovni v súvislosti s procedúrami v rámci ESRB. Druhou oblasťou bola spolupráca s EIOPA a EBA na príprave scenárov stresového testovania a treťou oblasťou boli odporúčania ESRB. V júni 2014 bolo prijaté odporúčanie k usmerneniam týkajúcich sa určenia miery proticyklického kapitálového vančúša a zároveň bolo vyhodnotené plnenie odporúčania ESRB o makroprudenciálnom mandáte vnútroštátnych orgánov. SR bola v rámci tohto odporúčania hodnotená stupňom „úplne v súlade“ s odporúčaním.

EURÓPSKY ORGÁN PRE BANKOVNÍCTVO (EBA)

NBS aj v roku 2014 ako člen EBA zabezpečovala plnenie jednotlivých úloh vyplývajúcich z rozhodnutí Rady EBA. Činnosť NBS sa pri spolupráci s EBA sústredila v rámci jeho jednotlivých výborov na tvorbu technických a regulačných štandardov vyplývajúcich z ustanovení prijatej európskej legislatívy – nariadenia CRR a smernice CRD IV. NBS sa aktívne podieľala na práci vo všetkých kompetenčných úrovniach od pracovných skupín až po najvyššie schvaľovacie stupne. V rámci tvorby technických štandardov išlo o nové požiadavky na zdokonalenú sústavu dohľadu nad bankami a investičnými spoločnosťami. NBS sa podieľala na tvorbe technických a regulačných štandardov, ktoré spresňujú implementáciu niektorých špecifických článkov nariadenia CRR, ako aj na usmerňovaní a výkladoch dvoch základných právnych predpisov nariadenia CRR a smernice CRD IV.

EURÓPSKY ORGÁN PRE POISŤOVNÍCTVO A DÔCHODKOVÉ POISTENIE ZAMESTNANCOV (EIOPA)

Rok 2014 bol kľúčovým pre EIOPA, a to najmä z dôvodu, že sa pripravila implementácia smernice Solventnosť II do národnej legislatívy. Ide o najväčšiu zmenu v regulácii poisťovníctva na Slovensku za posledné desaťročie. To si vyžadovalo intenzívnu spoluprácu s EIOPA, keďže

je zodpovedný za prípravu implementačných predpisov a vydávanie usmernení, ktoré budú mať kľúčový vplyv na výklad a používanie nového režimu Solventnosť II v praxi. V tejto súvislosti boli koncom roka 2014 vydané delegované akty za účelom špecifikácie významných oblastí smernice, a to najmä ocenenie aktív a pasív vrátane technických rezerv, detaily výpočtu kapitálovej a minimálnej kapitálovej požiadavky pre solventnosť, schvaľovanie interných modelov, vlastné zdroje, zverejňovanie, systém správy a riadenia, solventnosť skupiny. Ďalším legislatívnym balíkom, ktorý prijal EIOPA, boli technické štandardy vydané vo forme nariadenia a v neposlednom rade súčasťou práce v rámci EIOPA bola aj príprava usmernení pre túto oblasť.

EIOPA sa v oblasti dôchodkového sporenia naďalej v roku 2014 zameriaval na projekt rozvoja jednotného trhu EÚ v osobných dôchodkových produktoch (Personal Pension Products).

NBS vykonávala v uplynulom roku aktívne svoju úlohu aj v rámci najvyššieho rozhodovacieho orgánu EIOPA – Rady orgánov dohľadu (Board of Supervisors), kde sa aktívne zapájala do diskusií, pripomienkovala materiály a snažila sa vytvoriť synergiu medzi menšími štátmi v oblastiach, ktoré boli pre túto skupinu prioritné.

EURÓPSKY ORGÁN PRE CENNÉ PAPIERE A TRHY (ESMA)

V rámci ESMA sa UDF prostredníctvom svojich zástupcov aj v roku 2014 podieľal na širokej palete regulačných aktivít tohto európskeho orgánu dohľadu.

Zverejnenie smerníc MiFID II a MAD II, ako aj nariadení MiFIR a MAR v priebehu roka 2014 malo významný dopad na zameranie prác jednotlivých skupín ESMA, keďže obsahovali veľký počet ustanovení, v zmysle ktorých je potrebné vypracovať technické predpisy, resp. delegované akty.

Review Panel, ktorého úlohou je zabezpečiť zblížovanie dohľadacej praxe národných kompetentných autorít a konzistentnosť vykonávania dohľadu, v roku 2014 postupoval v zmysle novej metodológie, ktorá okrem iného umožňuje hodnotiacemu tímu pri hodnotení príslušnej oblas-

ti dohľadacej praxe uskutočniť aj preverku na mieste u národných orgánov dohľadu. NBS nebola medzi vybranými orgánmi dohľadu, u ktorých bola v uplynulom roku vykonaná preverka na mieste.

NBS sa v roku 2014 zúčastnila troch hodnotení preverujúcich jednotnosť prístupov a postupov národných orgánov dohľadu pri výkone dohľadu, a to tak vzhľadom na príslušné európske smernice a súvisiace vykonávacie normy, ako aj na aplikáciu jednotlivých usmernení ESMA. Hodnotenia sa týkali implementácie usmernení ESMA k automatizovanému obchodovaniu a dohľadu nad subjektmi s povolením na poskytovanie investičných služieb vo vzťahu k dodržiavaniu požiadaviek smernice MiFID v oblasti pravidiel činnosti, týkajúcich sa poskytovania jednoznačných, prehľadných a nezavádzajúcich informácií a vykonávania pokynov v najlepšom záujme klienta.

7.4 ZAHRANIČNÁ TECHNICKÁ POMOC

NBS sa už niekoľko rokov podieľa na technickej spolupráci ESCB a eurozóny s centrálnymi bankami kandidátskych a potenciálnych kandidátskych krajín. Program pripravený ECB a začatý v roku 2014 bol zameraný na spoluprácu s centrálnymi bankami krajín západného Balkánu. Zámerom tohto programu je posilnenie makroekonomickej a finančnej stability v tomto regióne prostredníctvom podpory inštitucionálnych a operačných kapacít centrálnych bánk. Program má analyzovať nedostatky, resp. identifikovať potreby súčasného inštitucionálneho a operačného rámca centrálnych bánk Albánska a Čiernej Hory a následne formulovať odporúčania na priblíženie sa, resp. dosiahnutie benchmarkov ESCB. Na programe sa podieľa deväť partnerských centrálnych bánk Eurosystemu a ESCB vrátane ECB, ktorá program aj koordinuje. NBS v rámci tejto spolupráce spolu s partnerskými bankami ESCB a Eurosystemu poskytla technickú pomoc Centrálnemu banku Albánska a Centrálnemu banku Čiernej Hory.

Prijímateľom technickej pomoci NBS bola aj Národná banka Ukrajiny. V roku 2014 sa uskutočnilo jedno odborné podujatie v Bratislave.